

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petivista (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Organizacija avstrijskih katoličanov.

Poročali smo že na kratko, da je 14. septembra zboroval na Dunaju zbor delegatov vseh avstrijskih škofij. Zborovanje delegatov je bilo zaupno; zato o posameznih točkah razprav ne moremo poročati, pač pa podamo nekoliko podobe o celotnem ustroju — organizaciji avstrijskih katoličanov.

Organizacija ta je nepolitična, in datira od zadnjega, V. splošnega avstrijskega katoliškega shoda, ki je bil meseca novembra preteklega leta. Takrat so zastopniki raznih avstrijskih narodnosti in pokrajin prvič stopili skupaj; začutili so, da so — četudi jih loči marsikaj — da so vendar v nekem oziru eno, ali da imajo vsaj mnogo skupnih interesov, in so položili temelj skupni nepolitični organizaciji.

V čem obstoji ta?

Jedro organizacije je centralni odbor. Ta sestoji večinoma iz mož, bivačih na Dunaju ali blizu Dunaja, da se morejo večkrat sniti. Načelnik, obenem komisar za VI. avstrijski katoliški shod je grof Ernst Sylvatrouca, po narodnosti Čeh; njegov namestnik Vittinghof-Schell. Generalni tajnik pa je baron Albin Spinette, ki je bil v imenu centralnega odbora na slovenskem katoliškem shodu in ga pozdravil v slovenščini; on je »duša« centralnega odbora, glavno delo je v njegovih rokah. — Nekaj članov centralnega odbora pa je vzeti tudi iz posameznih dežel, oziroma posameznih narodnosti, katerih vsaka ima vsaj po enega zastopnika v njem. Za Slovence je bil lansko leto izvoljen dr. Šusteršič, letos pa še za Štajersko posebe kanonik dr. Mlakar.

Poleg centralnega odbora pa imej vsaka škofija svoj škofijski odbor. Na 100.000 duš pride en odbornik oziroma delegat. Za Kransko torej 5. Škofijski odbori lahko delajo vsak v svojem okrožju po svoje; vsako leto pa se zbere na Dunaju k skupnemu posvetovanju, takozvanemu zborovanju delegatov. — Škofijski odbori se lahko zopet med seboj družijo in vežejo po narodnosti.

Na Dunaju imajo v vsakem okraju svoj okrajni odbor; vsi skupaj pa tvorijo katoliško mestno organizacijo.

Ta dunajska mestna organizacija in sploh

osrednji odbor, razvija zelo živahno delavnost. Na Dunaju so napravili kataster zanesljivo katoliških mož; 12.000 so jih v prav kratkem času nabrali. Priredili so v tem letu štiri velika zborovanja v zadevi katoliške akcije oziroma protesta zoper nakane nasprotnikov; zborovanja, katerih se je udeležilo do 6000 katoliških mož. Osrednji odbor je inšceniral tudi vso protestno akcijo zoper ločitev zakona. Na Dunaju samem je nabral 192.707 možkih in 253.904 ženskih podpisov.

Osrednji odbor je v zvezi s Pijevim društvom za katoliški tisk, s Katoliškim šolskim društvom, z Bonifacijevim društvom zoper odpadniško propagando, in z deželno zvezo dobroteljskih društev. Vse je lepo med seboj zvezano. Pijevno društvo, ki še ne obstoji eno leto, se je zlasti hitro in lepo razširilo, tako kakor še doslej nobeno katoliško društvo; daje nam upanje, da se bo doslej v resnici inferiorno osrednje katoliško časopisje avstrijsko z njega pomočjo polagoma povzdignilo.

V delokrog centralnega odbora oziroma škofijskih odborov spada vse javno delo, razven strogo političnega. Eno prvih njegovih del je nabrati si zanesljivih zaupnikov. Daje: snovati vsakojaka katoliška društva; osnovana društva in njih delovanje imeti v razpregledu, jih nadzorovati in podpirati; pospeševati katoliško časopisje; boriti se zoper neraven tisk in javno neravnost sploh; zasledovati gibanje nasprotnikov in uprizarjati njim nasprotno akcijo; skrbeti in delovati za poživljenje praktičnega krščanstva. Odbor je izdal posebno knjižico za instrukcijo župnikov. Veroučiteljem dunajskim je dal v roke natančen seznam vseh katoliških mladeniških in deklinskih društev dunajskih, da mladino iz šole izstopivšo nanje opozarjajo. — Vsa ta organizacija in nje delo je pa šele na svojem začetku; ima se v bližnji prihodnosti še izpopolniti, razširiti in poglobiti.

Na zadnjem zboru delegatov je bilo kakih 80 zastopnikov raznih narodnosti in škofij. Kranjsko je zastopal en delegat, Štajer dva, Koroško je zastopal Nemec, goriška in tržaška škofija, žal, nista bili zastopani. Posebno goreče delegate ima češka Morava, odkoder je bilo na zboru več mož, večinoma lajkov. Zborovanje je vodil predsednik Sylva-Tarouca, glavno poročilo pa je imel generalni tajnik Spinette. Izrekel je med drugim te-le

želje: Naj bi postala zveza med osrednjim odborom in škofijskimi odbori vedno živahnejša, 2. Koder ta organizacija še ni zasnovana, naj se zasnije; in koder že obstoji, naj se izpopolni; 3. Narodnosti naj bi se druga drugi bolj približevale. Rekel je, da bi centralni odbor najrajši z vsakim v njegovem jeziku govoril, kakor je tudi on storil na slovenskem katoliškem shodu; žal, da to ni vedno mogoče. Povedal je, da je bil v Ljubljani s častjo in z ljubeznijo sprejet, — dokaz, kako lahko se drug drugemu približamo in kako lahko se razumemo.

O predmetih posvetovanja, kakor povedano, ne morem natančneje poročati. Govorilo se je med drugim, kakor ste poročali, o losvonrom-gibanju, o ženski organizaciji, in določil se je splošni avstrijski (VI.) katoliški shod na jesen prihodnjega leta. Že ta sklep je dokaz živahnega gibanja. Dočim prej devet let ni bilo mogoče spraviti katoliškega shoda skupaj, ga sedaj zahtevajo takoj po dveh letih. Z uspehi raste pogum in veselje za delo.

Z največjim veseljem moramo pozdraviti ta veseli pojav združenja avstrijskih katoličanov vsi dobromisleči, — tudi mi katoliški Slovenci. Mi imamo sicer že svojo organizacijo, in smo Nemce v marsičem prehiteli. Toda v marsičem — v vseh zadevah, ki se tičejo splošno Avstrije, v zadevah državnega zakonodajstva, kamor spada zakon, šola, ves civilni zakon, v vsem tem Slovenci nismo samostojni, ampak navezani na celoto, na celo Avstrijo. Kaj pomaga, ako smo za boj s sovražniki krščanskega imena pripravljeni samo mi, druge dežele in narodi pa ne; zaradi njih bi tudi mi podlegli! Zato je ta organizacija, katere smo mi že davno želeli, tudi za nas prevelike važnosti. Da smo se vendar enkrat skupaj našli! Ves ta boj Cerkev, po francoskem vzorcu, čegar prvi točki sta zakon in šola, ki se ima pa vedno dalje razviti in vedno več osvojiti, je — organiziran, premišljen, preračunan. Sovražnik organiziran, — mi razbiti! Na ta način moramo podleči. Če smo pa nepolitično organizirani, je upanje, da se tudi na polit. polju najdemo — vsaj v času sile. Liberalni blok, če se bo res naredil, kakor ga napovedujejo, bo dobil primeren odgovor. Sovražnik nas bo združil...

Zato je tudi prav in primerno, da se tudi Slovenci — ne da bi se odrekli svoji samo-

stojnosti, — pridružimo tej organizaciji. Mi imamo svojo politično organizacijo: vodstvo stranke, to hodi svojo pot in ni odvisno od nikogar. Imamo tudi nepolitično organizacijo: »Krščanska socialna zveza«, zvezo močno in razpleteno, kakoršno težko kje drugod premorejo. Vendar ima »Krščanska socialna zveza« ožji okvir, kakor pa ravno kar opisana katoliška organizacija; je samo zveza društev. Na zboru delegatov je bilo rečeno in naročeno, naj se organizacija, kjer že obstoji, po potrebi še izpopolni, razširi in poglobi! Tudi pri nas, dasi imamo že marsikaj, še ni vse urejeno. Naj se tudi naša organizacija izpopolni, da bo v zmislu Gomilšekovega govora na katoliškem shodu vsa naša domovina en sam velik in krepak organizem, prava — združena Slovenija!

To bodi naše prvo delo po katoliškem shodu.

VOLIVNA REFORMA.

Nemške zahteve na Češkem.

Danes, 9. t. m., se bavi odsek za volilno reformo z razdelitvijo volilnih okrožij na Češkem in Moravskem. Glede Moravske se je med strankami že doseglo sporazumljenje, glede Češke pa je še nekaj nebitvenih diferenc. Potem pride na vrsto vprašanje o avtonomiji, o katerem bo poročal pododsek, ki je razpravljal o dotičnem predlogu Starzynskega. Prihodnji teden bodo razpravljali o varstvu volilnih okrožij z dvetretjinsko večino, pri kateri bo gotovo prišlo na dan več kompromisnih predlogov, v prvi vrsti seveda vladni. Drugi listi poročajo, da so se poslanci Chiari, d'Elvert in Gross pogovarjali z ministerskim predsednikom o volilnih okrožjih na Moravskem; poslanec Pergelt pa bo zahteval za Prago, Budjevice in Plzen zastopstva nemških manjšin. Nadalje bodo Nemci zahtevali, naj se dvanaest nemških krajev, ležečih v češkem ozemlju, priklapi nemškim volilnim okrajem. »Narodni L.« izjavljajo, da Čehi ne bodo vsprejeli dvetretjinske večine, naj se zgodi kar hoče; tudi kompromisnih predlogov nočejo.

ČLAN GOSPOSKE ZBORNICE O PLURALNI VOLILNI PRAVICI.

Član gosposke zbornice, dr. Moric vitez Schreiner, je izjavil, da bi pluralna volilna pravica, ki bazira na premoženjski ali kulturni razliki med različnimi sloji, vzbudila odpor mas in bi se boj za politično enakost slojev vnovič začel. Pač pa je on za razdelitev volilcev po starosti.

LISTEK.

Sotera.

Povest, spisana po poročilih mučencev.
Anton de Vaal, poslov. Lavričev.
(Dalje.)

Gotovo, Sotera ne zataji svojega Boga, tudi ne v najhujših mukah. Ambrozij globoko vzdihne: on je vzrok njene smrti! »Pa,« se tolaži, »odpustila mi bo. Še danes jo hočem prositi za to tako prisrčno, kolikor more le srce prositi. Se li ni nebesom zahvalila, da je mogla vsled bolečin, ki jih je pretrpela pred sodniki, odkupiti mojo dušo?«

Med takim premišljevanjem pride Ambrozij do vrat. Tu ga sreča množica ljudij, ki je šla vun iz mesta. Na čelu tej je bil oddelek vojakov.

Mladi tribun se prestraši, kakor bi ga zadel blisk z jasnega neba, ko zagleda sredi vojakov in rabljev — Sotero.

V istem trenutku mu dá devica s svojimi očmi med nežnim smehljajem znamenje, naj jo tudi on spremlja.

V bližini spomenika Kornelijcev, čegar ostanek senčijo še danes ciprese, zavije sprevod na desno stran. Kmalu dospejo na kraj, kjer se izvrši smrtna obsodba.

Sotera je bila celo pot zatopljena v molitev. Smatrala je za največjo milost, da sme umreti za svojega Boga in vero. Ne prenehoma se je zahvaljevala za to, da s krvjo zapečati svoje spoznanje. Ko pridejo v bližino Koemeterija, navda njeno srce še večje veselje: bilo ji je, kot bi ji prišli naproti vsi svetniki, ki notri počivajo, da jo uvrstijo v svoje zборе. Kako pogostokrat je molila Sotera pri njihovih grobovih in se priporočala njih priprošnji, kot otrok, kot odrasla mladenka, kot Bogu posvečena devica! In zdaj se ji prikazuje oblečene v belih oblačilih, prijazno pozdravljajočo novo tovarišico: sveta Cecilija z zborom devic, sveti Sikst s častljivo množico škofov in duhovnov, vsi slavni mučenci in na tisoče blaženih, ki so bili pokopani že od začetka krščanstva v teh katakombah.

Tam, kjer se nahajajo danes prastari ostanki kapele, posvečene sveti mučenici Soteri, izbero rablji prostor za obglavljenje. Bilo je ravno na njenem posestvu tam, kjer je Sotera svojemu oskrbniku pri poslovitvi odločila kraj, kamor naj jo pokopljejo.

Daleč na široko se razprostira odtod pri pogledu opazovavčevem Kampanija, ki ni bila takrat tako pusta in zapuščena, kot danes, ampak je bila kot nekaj velik cvetlični vrt, posejan z vilami prav do podnožja albarskih gor. Čez dolge loke vodovodov in čez dvo-

vrstne, krasne grobne spomenike je sezal pogled na Rim. Vsa krasota njegovih svetišč, palač in krasnih stavb se je razprostrela pred očmi množice.

Bilo je milo, lepo zimsko popoldne. Solnce, ki se je nagnilo že proti zapadu, je razlivalo po vsej pokrajini svoj čarobni sijaj. Sladek mir je vladal po naravi. Zadovoljno so doneli mehki glasovi pastirskih piščalk in zvončkanje in meketanje ovc, ki so se pasle ob bližnjem pobočju.

Sotera porabi male trenutke, katere ji ponudi rabelj za pripravo na smrt, da se poslovi od vernikov.

Lucino je premagala žalost, ko jo objame zadnjič njena mlada prijateljica: kako hitro se je izpolnila slutnja, o kateri sta govorila pred dvema dnevi v katakombah! Sotera pa jo ljubeznjivo pogleda in reče:

»Ali hočeš jokati, sladka Lucina, ker so angelji že odprli nebeška vrata, da me popeljejo k mojemu zaročencu? Poglej, kako dober je moj nebeški gospod: izvolila sem si svoj grob tu na svojem posestvu; v bližini vseh mučencev tega Koemeterija; zdaj pa smem še celo tu umreti. Ali ne verjameš, da bodo stali vsi nevidno pri meni in spremljali mojo dušo na rajske livade?«

Ambrozij dolgo ni mogel izpregovoriti besedice vsled ihtenja, ki je pokleknil pred

devico in jo je — kakor so drugi storili — poljubil na rano, ki jo je napravil ogenj na njeni roki.

»Upal sem,« reče slednjič, premagujoč se, »dobiti te za svojo soprogo, in ti si postala moja duhovna mati. Toda stalo te je to — oh — po moji krivdi, življenje! O Sotera, odpusti mi, odpusti mi, kar sem storil v slepi strasti.«

»Nič nimam,« milo odgovori devica, »kar bi ti mogla odpustiti, moj brat; ne, zahvaliti se ti moram. Postal si mi drug pri moji večni ljubezni. S tem, da veruješ v Kristusa, si mi dal darilo za mojega nebeškega zaročenca. V zahvalo vzemi to bulo; v njej je gobica, ki sem jo namočila v krvi tovarišice Neže. Pomoči jo tudi v moji krvi v zastavo, da bom prosila v nebesih zate in za tvojega očeta. Povej tudi enkrat svojim otrokom, da tudi zanje prosim in hočem postati njih duhovna mati. O,« zakliče devica z veličastnim glasom, »kako bodo povelečevali oni cerkev Gospodovo, in tvoje ime, Ambrozij, bodo napravili nesmrtno v božjo čast!«

Rablji so dovršili svoje priprave. Že je stal zamorec z mečem v roki, pripravljenim za smrten udarec.

Sotera odloži sama svoj pajčolan, Lucina pa razprostre belo platno po tleh.

Mučenca poklekne na to, predeli obilne

se je izkazalo, da je ta človek navaden slepar, mogoče je, da ljudi še tudi pod drugačnimi pretevezami slepari, zato opozarjamo občinstvo naj bo previdno ter naj vsakega neznanca, ki bi izkušal na ta ali sličen način slepariti, izroči policiji.

Ij Cvet in sad. Na vrtu g. Straha (pri Poljaču) na Sv. Petra cesti imajo hruške sad in bujno razviti cvet. Pač čudni pojavi v hladni jeseni!

Ij V Ljubljano je skočil danes dopoldne pleskarski pomočnik Jožef Klančar. Bil je alkoholičen, a ga je mrzla voda toliko strezvala, da se je premislil in Ljubljano srečno preplaval.

Ij Pečenke se je najedel včeraj popoldne v neki gostilni na Dunajski cesti pastir Jakob Cepuder iz Krašnje pri Kamniku, in ko je popil še vrček piva, jo je hotel brez plačila odkuriti, a ga je zapazila natakarica in ga izročila policijskemu stražniku, ki je Cepudra, kateri je bil zaradi tatvine že dvakrat kaznovan odpeljal v zapor.

Ij Aretovan je bil bivši hlapec pri g. O. Bernatoviču Iv. Kak iz Preddvora, ker je pokradel svojemu gospodarju več obleke in pobegnil. Prijelo ga je orožništvo v Kranju.

Ij Kolo ukraden je bilo sinoči poštnemu oficijalu Lovru Sancinu izpred kuhinjske veže v restavraciji pri »Levu«. Kolo je »Puch-Styria« in je vredno 80 kron.

Razne stvari.

Velika železniška nesreča se je pripetila ob mostu čez reko Pad v bližini Piacence dne 6. t. m. Mrtvih je 6, ranjenih pa 50 oseb. S tira je skočilo šest voz ekspresnega vlaka, ki je vozil z vso naglico. Gosta megla je še povečala zmešnjavo. — Na postaji Putinoa na Balaerih je pa zavozil tovorni vlak v osebni vlak. Ranjenih je 35 oseb.

Telefonska in brzojavna poročila. ODSEK ZA VOLILNO REFORMO — REŠIL MORAVSKA OKROŽJA.

Dunaj, 9. septembra. Danes je odsek za volilno reformo rešil moravska volilna okrožja po češko-nemškem kompromisu, ki se je sklenil radi nemškega in češkega volilnega okraja.

OGRSKA MINISTRA PRI CESARJU.

Dunaj, 9. septembra. Danes dopoldne je bil pri cesarju ogrski ministrski predsednik Wekerle, popoldne ob 1. uri pa ogrski minister notranjih stvari Andrassy.

NADVOJVODA OTON NEVARNO OBOLEL.

Dunaj, 9. septembra. Nadvojvoda Oton je v soboto obel na pljučnici. Bolezen je jako nevarna, ker je tudi sicer nadvojvoda še vedno jako bolhen.

CESAR V PRAGI.

Praga, 9. septembra. »Narodni Listy« poročajo, da bo to pot cesar za dalje časa prebival v Pragi. Če mu bo vsled zasedanja delegacij mogoče, pride že decembra in preživi v Pragi počitnice, sicer pa pride v Prago meseca januarja.

ZAHTEV E ITALIJANSKIH POSLANCEV.

Trst, 9. oktobra. Italijanski poslanci v volilnem odseku bodo zahtevali, naj se v odseku 10. t. m. revidira razdelitev volilnih okrožij na Tirolskem in naj se prikljopi italijanski občini Sv. Vincenc in Kanfanar v Istri mesto drugemu petemu kolegiju.

POPOLN RAZPOR MED ITALIJANSKO SOCIALNO DEMOKRACIJO.

Rim, 9. oktobra. V seji 8. t. m. se je na shodu italijanske socialne demokracije pojavil popoln razpor. Govornik sindikata Labriola je reformistom in integralistom očital ministerijalizem in monarhizem. Nato je nastal nepopisen hrup in vrišč. Cicotti je odobraval protivojasno gibanje, ožigosal pa je način, kako se s proglasi ruši disciplina med vojaštvom. To je izzivalo hrupne proteste. Lazari je očital Terriju, da je podpiral Sonnino ministristvo in je povdarjal, kako meščanstvo vzlic socialnodemokratski akciji postaja vedno krepkejša. Hrup je bil tolik, da se je predsednik Costa odpovedal predsedstvu.

ZOPET ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Rim, 9. septembra. Na progi Milan-Benetke sta trčila skupaj dva tovorna vlaka. Vodja lokomotive je nevarno ranjen, pet voz je razbitih.

ČASTNIKA MORILCA.

Varšava, 9. septembra. Kot morilca na cesti ustreljenega šefa tajne policije so

prijeli dva častnika Aleksandrovega polka. Ta polk se je pred meseci uprl.

KAJ BO Z RUSKO DUMO?

Pariz, 9. septembra. Poročevalec nekega tuk. lista je intervjuiral Stolipyna, ki je izjavil, da bo duma sklicana gotovo 20. februarja. Na vprašanje, kaj bo, ako bo nova duma ravno isto sklepala, kar prejšnja, je odgovoril Stolypin: Tudi bodoče dume lahko razpustimo. Glede popolne emancipacije židov, je Stolypin odgovoril, da jim to more dati le narodno zastopstvo.

ANGLEŽI SE VMEŠAVAJO V RUSKE NOTRANJE ZADEVE.

Moskva, 9. oktobra. Sem pride deputacija angleška, ki izroči bivšemu predsedniku dume, Muremcovu, addresso. Monarhističke stranke pripravljajo izjave proti tej deputaciji, ker se njen nastop smatra kot vmešavanje v notranje ruske stvari.

KOKOVČEV REFERAN JE PRISTEN.

Peterburg, 9. oktobra. Kokovcev priznava, da je referat o slabem finančnem stanju Rusije njegov in da mu je bil ukraden. Kokovcev je prepričan, da bankerota na Ruskem vendarle ne bo.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Obol.	Pogled v 34. urah v m.
8. 9. sveč.	738.1	12.6	sl. jug	jasno	
7. ajutr.	739.0	9.2	sl. jvzh.	megla	0.0
2. pop.	738.4	19.9	sl. jug	del. obl.	

Srednja včerašnja temp. 13.2°, noč 11.7°

Zahvala.

Ob prebriski usodi, ki nas je dohitela povodom izgube našega iskreno ljubljenega očeta, oziroma starega očeta, tasta in strica, gospoda

Luka Mlakar-ja

hišnega posestnika in prevodnika juž. žel. v p.

sprejeli smo toliko tolažbe polnih dokazov srčnega sočutja, da si smatramo v dolžnost, izrekat tem potom vsem sočustvujočim najiskrenejšo srčno zahvalo.

Osobito pa se zahvalujemo prečasti duhovščini, spec. preč. gosp. kaplanu Köchlerju za posebno asistenco, blagorodnemu gospodu nadinspektorju Guttmannu za prijazno objavo na juž. železnici, ter isto g. nadočelniku Hrašoviču, gg. uradnikom juž. in drž. železnice, slavnemu zastopstvu uslužbenecv obeh železnic, ter vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izredno mnogobrojno častno spremstvo dragega pokojnika k večnemu počitku.

Dalje bodi iskrena zahvala gospodom pevcem za ganljivo petje.

Ljubljana, 9. vinotoka 1906.

Žalujoci ostali.

Kupi se

v kaki večji vasi blizu Ljubljane **lepo posestvo** za 10.000 do 12.000 kron.

Ponudbe na upravništvo »Slovenca« pod šifro »**Posestvo**« do sobote.

Dobro izvežbane

likarice in učenke

sprejme **Anton Sarc, Kolodvorske** ulice št. 8. 2276-1

Vljudno se priporoča

trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

LJUBLJANA, Stari trg št. 10.

Velika zaloga. Solidno blago. Zmerne cene.

2178 104-4

Pristno bizeljsko vino (mošt)

razpošilja od 1 hektolitra naprej

Jože Janežič

Staravas, Bizeljsko pri Brežicah.

Cena po dogovoru.

Št. 305/pr.

2277 3-1

Volontersko mesto.

Podpisani deželni odbor sprejme volonterja v svrhu izvežbanja pri deželnem knjigovodstvu, in sicer za zdaj brez adjuta.

Pogoj za vsprejem je z dobrim uspehom prebiti zrelostni izpit na kaki srednji šoli. Tozadevne s krstnim in domovinskim listom, zdravstvenim ter zrelostnim spričevalom in z dokazilom o znanju slovenskega in nemškega jezika opremljene prošnje je vložiti

do 8. novembra 1906

pri deželnem tajništvu.

Deželni odbor vojvodine Kranjske

v Ljubljani, 6. oktobra 1906.

Razglas.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani o d a j a potom pismene konkurence sledeče **odbirke in starine:**

3200 kg odbirkov	hodnega platna	zamotano v zavojih	bruto za neto
800 "	domačega platna	" "	" "
4300 "	jute	" "	" "
5800 "	raševine	" "	" "
1700 "	jute-vrvic	" "	" "
5000 "	motvoznih odbirkov	" "	" "
120 "	odbirkov bombažnih vrvic	" "	" "
10.000 "	papirja, navadnega	" "	" "
8000 "	belega, linega	" "	" "
600 "	cigaretnega papirja, nečistega	" "	" "

nadalje rabljene, a še porabljive embalaže iz jute od turškega tobaka, in sicer:

5400 kg =	19.200 kosov ovitkov, tenka in redka tkanina	150—180 cm doga in 80 cm šir.
4950 "	= 14.000 "	mrežastih, 23—35 cm širokih in 180—220 cm dolgih
550 "	= 1500 "	30 cm širokih in 190 cm dolgih, črno po-

barvanih, z belo črto po sredini;

nadalje

17.000 kg litega železa, starega (prostega), nezavito

3170 "	prežganega	" "
9100 "	kovanega železa	" "
360 "	medenine (proste)	" "
1350 "	železne ploščevine, stare (proste)	" "
150 "	bakrene	" "
85 "	medene	" "
250 "	cinkove	" "
450 "	železnega struženja	" "

6 komadov = 1525 kg vrtil iz kovanega železa, 10 cm debelosti, dolgosti: 3'25, 3'50, 3'65, 4'05, 4'45 m, nezavito,

2 komada = 1820 kg zobčastih kotnih koles 1 do 2 z lesenimi zobmi 1800 mm premera, 220 mm vrtnosti, nezavito,

2 komada = 409 kg kotnih koles z železnimi zobmi, 800 mm premera, 105 mm vrtnosti, nezavito,

2 komada = 423 kg presličnih koles z lesenimi zobmi, 1000 mm premera, 105 mm vrtnosti, nezavito,

2 komada = 119 kg zobčastih koles z železnimi zobmi, 250 mm premera, 105 mm vrtnosti, nezavito,

2 komada = 795 kg zamašnjakov, 1270 mm premera 105 mm vrtnosti, nezavito,

6 komadov = 1044 kg jermenskih plošč, 1270 × 200 × 105 mm, nezavito,

2 komada = 602 kg dvodelnih jermenskih plošč 800 × 410 × 78 mm, nezavito,

2 komada = 280 kg jermenskih plošč 500 × 425 × 78 mm, nezavito,

4 komade, okoli 10.000 kg peščenjakov (Kollergang) iz litega železa.

Pismene ponudbe, vsaka pola kolekvana z 1 K, s priloženo pobotnico o 10% varščini, vloženi pri kaki blagajni in z zunanjim napisom »**Ponudba za odkup odbirkov**«, naj se dostavijo najkasneje

do 18. listopada 1906, 12. ure opoldne

v c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani.

Pri položitvi varščine se je poslužiti predpisanih (treh) seznamkov, ki se dobé pri c. kr. blagajnah.

Odkupne cene, bodisi za posamezne ali pa za vse naštete odbirke ustavijo naj se s številkami in črkami za meterski cent naštetega blaga posebej, in loco c. kr. tobačne tovarne v Ljubljani, nedopustne pa so ponudbe, ki se ozirajo na sponudnike.

Kupcu se odda samo razpisana množina, ne pa tudi ona, ki bi se med tem časom nanovo nabrala.

Gg. ponudniki se zavežejo v svojih ponudbah izrečno, da v slučaju, da se jim plago prisodi, isto najkasneje v **teku treh (3) tednov** po sprejetem obvestilu plačajo in iz tovarne odpravijo.

V slučaju, da ponudnik ne izpolni te zaveze, zapade vložena varščina, ne da bi se c. kr. erar odpovedal pravici, ki mu pristojna vsled odloka dvorne komore z dne 12. avgusta 1825 in § 908 a) b) drž. zak.

Odbirki so vsakemu vsak dan med navadnimi uradnimi urami na ogled; poznejši ugovori po odločitvi ne ve veljajo in se nanje ne more ozirati.

Ponudniki so vezani s svojo ponudbo toliko časa, da odloči o ponudbah c. kr. glavno ravnateljstvo tobačne uprave na Dunaju.

Pobotnica o 10% varščini, vložena pri kaki c. kr. blagajni, se vrne gospodu ponudniku po končani odločitvi c. kr. glavnega ravnateljstva na Dunaju.

Nedoločne in prepozno vložene ponudbe se ne bodo vpoštevale.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani,

dne 2. oktobra 1906.

Möller s. r.

Pessiak s. r.

Književnost in umetnost.

*Kmetijsko gospodarstvo. Za kmetijske sole in praktične gospodarje spisal Viljem Rohman, pristav kranjske kmetijske šole na Grmu. Druga na novo predelana izdaja. — Zlata vredna knjiga, sem dejal, prebravši jo, samo če si bo vedel naš gospodar in kmetijski mladenič, ki je na potu do samostojnega gospodarstva bi tudi dobil iz nje zlatih zrn, ki so skrite v njej. Kajti naša ljudskošolska izobrazba je v obče na deželi tako pomanjkljiva, da mnogokje niti ni vstanu vcepiti veselja do kratkočasnega berila, tem manj da bi vposobila mladeniča in deklica za resnobno razmišljanje predmetov, ki so sicer sami na sebi zanimivi in za uspešno gospodarstvo neizogibno potrebni, vendar še pomenjajomarsikje pri nas španske vasi, s kojimi se nekateri noče, drugi pa zaradi pomanjkljive predšole le s težavo more seznaniti. In vendar je knjiga tako podučna in v lahkem slogu pisana! Z veliko zahvalo omenjam, da je pisatelj spoznal in temu primerno tudi povdarja na mnogih mestih važnost in rešilno idejo združništva za obupano naše kmetijstvo. Združeno samopomoč nazivlje po vsej pravici bistveni del našega gospodarstva. Sploh stoji knjiga v vsakem oziru na modernem stališču in mrgoli v njej vse polno izvrstnih gospodarskih nasvetov. Že prvi del, kjer govori o ležečem premoženju in o upravnih glavnici, je nad vse zanimiv; v II. delu daje navodilo, kako imamo uravnati delo pri sedanjih neugodnih delavskih razmerah in vednem izseljevanju v Ameriko. Tretji glavni del razpravlja o uredbi gospodarstva, o kolobarjevanju, o razmerju rastlinstva in živinoreje itd. Kako staroveško ravna naš kmet še v tem oziru. Dostikrat niti sam ne ve, zakaj seje letos pšenico, drugič deteljo, tretjič sadi krompir. Vse se godi le po stari sveti navadi, zakaj, ali ne bi bilo morda drugače boljše, o tem se mu pa ne sanja. V šoli ni ničesar slišal o teh rečeh, na kmetijsko šolo ni mogel, kmetijskih listov in knjig pa ne bere. V IV. delu je govor o kmetijskih cenitvah. Jako podučen je V. del pod naslovom »Gospodarski proračun, kjer n. pr. izračunaš lahko po vzorcu v knjigi, koliko te stane pridelovanje 100 kg pšenice, ali reja ene krave, ali 1 liter mleka, kako ti živina plačuje krmo itd. Koliko neumnostij bi pri nas odpadlo, ako bi hoteli in znali ljudje malo bolj računati. Potem šele bi jim bila popolnoma jasna vsa mizerija kmečkega stanu, ki jo sedaj sicer dobro čutijo, pa ne vedo odkod je, ne kje je rešilni izhod. Proračune zamoremo prejeti pravilno le, ako imamo za podlago kolikor toliko dobro kmetijsko knjigovodstvo, o katerem govori zadnji del knjige. Knjiga zasluži vse priznanje. Svoj sad bo pa prinesla le, ako se sistematično prebira, o posameznostih razpravlja in vseskozi dobro prebavi in asimiluje, da preide v meso in kri našega kmečkega prebivalstva. Ker zamore v tem pogledu mnogo storiti učitelj, zato naj bi si nabavile knjigo vse šole po deželi in vsi učenci in učenke, ki hodijo v ponavljalno šolo in knjiga naj bi se prebiralna in razlagala v šoli mesto, ali vsaj poleg navadnega »Berila«. »Kmetijsko gospodarstvo« naj bi si po več izvodov nabavila vsa slovenska izobraževalna društva, kmetijska društva, kmetijske zadruge in ta knjiga bodi glavni predmet za nastopajočo zimo; podaja namreč jako dosti prilike za strokovna predavanja in razprave o družtvih. Zato naj se tudi nobenemu gospodarju ne smili onih bornih osem desetih, za katere se dobi knjiga v platno vezana, da si ne bo moral očitati, da je pušal bisere v blatu. Fr. P.

*Poverjeništa »Matice Hrvatske«. Poverjeniki »Matice Hrvatske« na Slovenskem so sledeči gospodje: za Ljubljano: g. prof. dr. M. Opeka, (Franciškanske ulice, »Union«), in g. žel. oficijal Fr. Podkrajšek (Resljeva cesta 24); nadalje: za Ajdovščino g. župnik Jos. Čigoj; za Ilirsko Bistrico in Trnovo g. dekan Kržišnik v Trnovem; za Celje g. odvetnik dr. Jurij Hrašovec; za Gorico g. bogoslovec V. Krašovec; za Gradec akademično društvo »Hrvatska«; za Kamnik g. A. Stele, posestnik; za Kanal na Primorskem g. nadučitelj M. Zega; za Kozje na Štajerskem g. notarski konc. Otmar Golob; za Idrijo g. učitelj Rafael Gostiša; za Sv. Lenart v Slovenskih goricah g. dr. Fr. Tipič; za Ljutomer g. učitelj F. Zacherl; za Maribor g. prof. Gabr. Majcen; za Metliko g. učitelj K. Barle; za Mošnje g. župnik Iv. K. Trpin; za Postojno g. pristav Anton Mladič; za Radovljico g. trgovec Lav. Fürsager; za Ribnico g. Avg. Juvanec; za Rogatec g. nadžupnik Fr. Korošec; za Novo mesto g. župan Simon pl. Sladovič; za Smlednik o Rupert Tabor; za Škofjo Loko g. lekarnik Erv. Budrych; za Smartno pri Litiji g. župnik Iv. K. Trpin; za Tolmin g. ofic. A. Berlot; za Trilj g. nadučitelj A. Ribari; za Vojnik na Štajerskem g. kaplan I. Hribar; za Središče g. učitelj A. Kosi; za Ormož g. ing. Ciril Geršak; za Bilje pri Gorici g. Iv. Šustič; za Krško (Brežice) g. učitelj Lav. Levstik; za Videm, Sevnico in Rajhenburg g. učitelj P. Jankovič v Rajhenburgu; za Gornji grad g. nadučitelj Fr. Kocbek; za Radče pri Zidanem mostu g. učitelj V. Jamšek. — Članarina znaša 3 krone za vsakega Slovenca (to je, polovica od dosedanje) ter se naj pošlje navedenim gg. poverjenikom (ne morebiti »Matici Slovenski« v Ljubljano). S prvim decembrom se bodo začele knjige razpošiljati (devet jih bo). —

Kupujte narodni kolek! S tem pomagajte bratom ob meji!

Prodaja iz konkurzne mase.

Iz konkurzne mase **Antona Ogrina, trgovca v Rudolfovem se proda** na ponudbe ali oferte

- a) **zaloga manufakturnega blaga**, sodno cenjenega 8414 K 19 h.
b) **posebna partija manufakturnega blaga**, sodno cenjenega na 575 „ 25 „
c) **štacunska oprava**, sodno cenjena na 219 „ 40 „

Podpisani upravnik **konkurzne mase sprejema pismene ponudbe**, katerim mora biti priložen 10% vadij za zalogo blaga, tedaj 841 K 42 h, za posebno partijo blaga 57 K 52 h in za štacunsko opravo 21 K 94 h

do dne 20. oktobra 1906.

Ponudniki vezani so na svoje ponudbe do dne 10. novembra 1906. — Upniški odbor pa si pridržuje pravico, ponudbe, ki mu ne ugajajo, odkloniti.

Ponudbe **pod sodno cenilno vrednostjo se ne vpoštevajo.**

Ponudniki katerih ponudba se je sprejela, imajo takoj, ko jih obvesti upravnik konkurzne mase o sprejemu njih ofertov, **celo kupovino plačati na roke podpisanega upravnika konkurzne mase** in se jim kupljeni predmeti izročijo takoj iz prodajalnice. Štacunska oprava izroči se še le potem, ko je kupovalec zaloge blaga leto odstranil.

Za kakovost in količino predmetov, ki se imajo prodati ter za popolnost in resničnost inventurnega zapisnika ne prevzame konkurzna masa nikakega jamstva.

Inventurni zapisnik je na vpogled pri okrožni sodnji v Rudolfovem in pri podpisanem upravniku konk. mase, pri katerem naj se oglasi, kdor si hoče zalogo ogledati.

Rudolfovo, dne 3. oktobra 1906.

Dr. J. Schegula, odvetnik v Rudolfovem.

Ker se mi vkljub mnogostranskemu prizadevanju ni posrečilo najti kupca za mojo trgovino, popolna opustitev bi pa povzročila manjšo vrednost blaga in torej meni veliko škodo, sem prisiljen zopet povečati svojo zalogo in jo dopolniti.

Od danes nadalje imam tedaj zopet v zalogi vse najnovejše **uhane, brože, zapestnice, verižice, prstane** ter razno srebrno in kina-srebrno blago, dalje namizno orodje po najnižjih cenah. 2371 8-7

Vsako novo delo, vsako popravilo, vsaka gravura se izvrši naglo in najceneje. — Proseč cenj. občinstvo, naj se spomni name v potrebi, beležim velespoštovanjem

Adolf Wagenpfeil, zapris. sodni in zap. cenilec.

Samo

50 vinarjev

stane 1 kilo

Olja proti prahu

priznано najboljšje vrste pri

Adolfu Hauptmannu v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Br. Novaković,

posestniki vinogradov na otoku Braču in v makarskem primorju v Dalmaciji.

Čast nam je naznaniti slav. občinstvu, da smo vsled želje naših cenjenih odmalcev **odprli**

moderni vinotoč
v Sodnijskih ulicah šte. 4,

kjer točimo mnogovrstna pristna vina **lastnega** pridelka po najnižjih cenah.

Zaradi točne postrežbe in olajšanja truda našim cenjenim odjemalcem, sprejemamo naročila oziroma prodajamo tudi v **vinotoču v Sodnijskih ulicah** vina, konjak itd. v steklenicah po **ravno tisti ceni in enake vrste**, kakor v skladišču na Starem trgu št. 6.

Zahvaljujoč se za do zdaj izkazano nam čast, se priporočamo slavnemu občinstvu.

Velespoštovanjem

BR. NOVAKOVIĆ.

2233 5-2

Vinoioč naravnega domačega pridelka v Sodnijskih ulicah šte. 4.

Leopold Tratnik

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

priporoča

visokocastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom svojo najstarejšo trdko za izdelavo **cerkvenih posod in orodja.**

Vedno velika zaloga.

Prečistiti gospod!

Ako kaj potrebujete ali nameravate napraviti prosim Vas, blagovolite mi pisati in takoj pošljem vzorce. Stare reči popravim, pošlatim itd. Velika zaloga elektr. svetil in kiparskih del.

Borzna poročila.

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borse 9. oktobra 1906.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	98 80	99—
4% srebrna renta	99 95	100 15
4% avstrijska krona renta	99 05	99 25
4% zlata renta	116 60	116 80
4% ogrska krona	94 80	95—
4% zlata	112 50	112 70
4% posojilo dežele Kranjske	98 60	99 60
4% posojila mesta Split	100 60	101 60
4% Zader	99 30	100 30
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100 05	101 05
4% češka deš. banka k. o.	99 25	99 75
4% k. o.	98 85	99 45
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100 15	106 15
4% pešt. kom. k. o. s 10% pr.	105 15	106 15
4% zast. pisma Innerst. hr.	100—	100 10
4% ogr. cen. deš. hr.	100—	100 30
4% hip. banke	100—	101—
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100 25	101 25
4% obl. češke ind. banke	99 90	—
4% prior. Trst-Poreč lok.	99 60	—
3% juž. žel. kup. 1/1%	317 50	319 50
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100—	100 80

Srečke.	215—	220—
Srečke od l. 1860 1/2	275—	277—
1864	152 50	154 05
sem. kreditne I. emisije	280—	289 50
II.	235—	235 25
ogr. hip. banke	258—	260 50
srbske a frs. 100—	97—	105 70
turške	160 20	161 20
Basilika	21 70	23 70
Kreditne	453—	464—
Inomoške	78—	85—
Krakovske	87—	92—
Ljubljanske	56 25	62 25
Avstr. rud. križa	48—	50—
Ogr.	28 75	30 25
Rudolfove	55—	30—
Salcburške	70—	70—
Dunajske kom.	505—	515—

Delnice.	180 70	181 75
Južne železnice	688—	689—
Državne železnice	1767—	1777—
Avstr. ogrske bančne delnice	674 75	675 75
Avstr. kreditne banke	811 50	812—
Ogrske	242—	243 50
Zivnostenske	713—	719 50
Premogokop v Mostu (Brux)	604 60	605 60
Alpinske montan	3790—	2800—
Praške žel. indr. družbe	578—	578 75
Rima-Murányi	286 50	287 50
Trbovljske premog. družbe	571—	575—
Avstr. orožne tovr. družbe	159 50	195 50
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11 35	11 39
C. kr. cekin	19 125	19 155
20 franki	23 47	23 56
20 marke	23 98	24 05
Severevigns	117 475	117 67
Marke	95 50	95 655
Laški bankovci	252 50	253 25
Rubliji	4 84	5—
Dolarji		

Lepa stanovanja

v novih hišah na Selu

tik glavne ceste z 1, 2 ali 3 sobami, kuhinjo in drugimi pripadki se takoj odajo po zelo nizki cenl. 2065 12

Več se poizve v Ljubljani, Am-brožev trg 7, pritl.

Sladki mošt

in 2111 24-12

nova istrska vina

rebula, muškat, belo vino, rdeče vino in teran se dobi najzanesljiveje pri

Antonu Ferlanu di Giorgio, vinogradniku

v Rovinju v Istri.

